

עץ הנופלים והחטופים

במהלך המתקפה האכזרית של שבעה באוקטובר חטף ארגון הטרור חמאס אל עזה 251 בני אדם. כ-1,200 אזרחים, חיילים ושוטרים נרצחו במהלך המתקפה. כל אחד ואחד מבין הנופלים והחטופים נכנס אל לבבות האזרחים בבית. "כל המקיים נפש אחת, מעלים עליו כאילו קיים עולם מלא", אומר התלמוד במסכת סנהדרין. את כולם למדנו להכיר – בפנים, בשמות, בסיפורים האישיים ובאסון שפקד אותם – וכולנו ביחד התרגשנו לקבל בחזרה את כל החטופים ששבו

כשהשמש עלתה על מדינת ישראל בשבת שבעה באוקטובר 2023, בוקר חג שמחת תורה, אלפי מחבלים מעזה כבר חדרו לתוך שטח ישראל. חוליות של עשרות מחבלים נשלחו לכל אחד מיישובי עוטף עזה במטרה אחת – לטבוח, לרצוח, לחטוף ולאנוס ללא רחמים. במתקפה מתוכננת היטב פוצצו מחבלי חמאס את הגדר המפרידה בין עזה לישראל, חיסלו את מערכת התקשורת הצבאית הצופה אל עזה, שיגרו אלפי רקטות לשטח ישראל ותקפו עמדות צבאיות יקרות ערך ביטחוני. המחבלים פרצו ליישובי עוטף עזה, חדרו לבתי התושבים והחלו לפרוע בתושבים. הם ירו רקטות אל עבר הבתים, העלו אותם באש ורצחו משפחות שלמות בבתיהן. מעשי הזוועה הבלתי נתפסים שחוללו המחבלים היממו את כל מי ששמע על כך. מאז שנות השואה הנוראיות לא חווה עם ישראל זוועות שכאלה.

זו הייתה מתקפה רב זירתית. במקביל לתקיפת היישובים, פנו המחבלים אל אזור קיבוץ רעים, שם התקיימה מסיבת הטרנס "נובה". אלפי חוגגים צעירים ונרגשים רקדו לרקע הזריחה כשנשמעו האזעקות. מחבלי חמאס הציבו מחסומים ביציאה מהפסטיבל וטבחו שם במאות אזרחים. הרוקדים המבוהלים רצו לכל עבר, מחפשים מסתור ומחסה מפני המתקפה האכזרית. חוגגים נוספים, שהשתתפו במסיבת הפסיידאק, שנערכה בסמוך, והחליטו לברוח, נתקלו במחבלים, ונרצחו בזמן שנסו. במקביל, מאות מחבלים תקפו את מפקדת אוגדת עזה, את הבסיסים נחל עוז, זיקים ואורים, והשתלטו על מוצבים צבאיים, מה שהקשה על ההתמודדות עם המתקפה. המחבלים ארבו בצמתים ולאורך הכבישים בעוטף עזה חמושים במקלעים ורקטות, ירו על העוברים ושבים, כשהם רוצחים רבים ומונעים פעולות הצלה.

כוחות ההגנה הישראליים נפגעו במתקפה וניצבו במיעוט כוחות להתגוננות. לאורך השבת חיכו אלפי תושבים בבתיהם, סגורים בממ"ד ומצפים לחילוץ של כוחות הצלה. לוחמים רבים הגיעו בצורה עצמאית להילחם ולחלץ אזרחים בפעולות גבורה אדירות. על

אף מיעוט הכוחות חיסלו הלוחמים מחבלים רבים וחילצו מאות אנשים. גם אזרחים מודאגים פעלו בגבורה והצליחו לחלץ רבים בדרכים מיוחדות, תוך שהם מסכנים את חייהם ולא פעם אף משלמים בחייהם.

המלחמה על החזרת השליטה הצבאית בעוטף עזה נמשכה גם ביום המחרת, כשמחבלים רבים מתחבאים בשטח ישראל. כוחות הביטחון ניהלו קרבות בשישה מוקדים שונים במהלך יום ראשון, שמונה באוקטובר. במקביל, יצאה מלחמת "חרבות ברזל" לדרך, וצה"ל תקף ברצועת עזה והפציץ מהאוויר מאות מטרות. הלחימה בשטחי ישראל נמשכה עד תשעה באוקטובר, היום השלישי למלחמה. בשלב זה כבר גויסו עשרות אלפי חיילי מילואים, שהגנו על האזור וכן על צפון הארץ, שם התכוננו לאפשרות כי תפרוץ מלחמה עם חיזבאללה מלבנון.

החברה הישראלית הוכתה קשות בבוקר שבת שבעה באוקטובר. האימה הבלתי צפויה חדרה לכל בית. את הכאב והפחד שחוו התושבים בעוטף עזה חשו בכל הארץ, מתוך הזדהות ודאגה לאחים שסובלים. 50 שנה לאחר ההפתעה של מלחמת יום הכיפורים שוב נתפסה מדינת ישראל לא מוכנה, שוב התפיסה שאויבינו מורתעים הובילה וקרסה. סחרחרת הרגשות הקשים ליוותה את החברה הישראלית חודשים ארוכים. עם ישראל היה שרוי בתחושת אבל קולקטיבית. כולם התפללו למען אחיהם, כולם נתנו יד בכל מקום שבו היה צורך וכולם כאבו את כאב הארץ המדממת. הרוקדים עם ספרי התורה בבתי הכנסת, הרוקדים במסיבה, היוצאים לריצת בוקר ואלה שישנו במיטותיהם, כולם קמו בבוקר שבת שבעה באוקטובר, חג שמחת תורה, למדינה שנלחמת על חייה.

למעלה מ-1,160 אנשים נרצחו במתקפת שבעה באוקטובר. כ-3,300 נפצעו. 251 נחטפו לעזה.

ב-13.10.2025 הוחזרו 20 החטופים החיים האחרונים ובינואר 2026 הוחזר החטוף החלל האחרון.

נכון ל-7.10.2025, כ-1,200 חיילי צה"ל ואנשי כוחות הביטחון נפלו במהלך הלחימה במלחמת חרבות ברזל.

[לרשימת הנרצחים והנופלים המתעדכנת»](#)

[למידע נוסף על פרויקט "עצים וערכים: שדרת שבעה באוקטובר", היכנסו למדור "מרכז שדה ויער שוני" באתר קק"ל לחינוך וקהילה»](#)